

Samling af Afgørelser

Sag T-138/14

**Randa Chart
mod
Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EEAS)**

»Ansvar uden for kontraktforhold — lokalansat ved Unionens delegation i Egypten — kontraktens ophør — delegationens manglende fremsendelse af bevis for afsluttet tjeneste vedrørende sagsøgeren til det egyptiske socialsikringsorgan og manglende efterfølgende afhjælpning af sagsøgerens situation i denne henseende — forældelse — vedvarende tab — delvis afvisning — princippet om god forvaltningsskik — rimelig frist — artikel 41 i chartret om grundlæggende rettigheder — tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en bestemmelse, som tillægger borgerne rettigheder — sikkert tab — årsagsforbindelse«

Sammendrag – Rettens dom (Sjette Afdeling) af 16. december 2015

- 1. Ansvar uden for kontraktforhold — betingelser — ulovlighed — skade — årsagsforbindelse — den ene betingelse ikke opfyldt — erstatningssøgsmålet forkastet i det hele*
(Art. 340, stk. 2, TEUF)
- 2. Ansvar uden for kontraktforhold — betingelser — ulovlighed — tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af EU-retten — tilsidesættelse af et tredjelands lovgivning — ikke omfattet — undtagelse — tilsidesættelse, som ligeledes udgør en tilsidesættelse af EU-retten*
(Art. 340, stk. 2, TEUF; Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, art. 41)
- 3. Ansvar uden for kontraktforhold — skade — erstatningsberettigende tab — vedvarende tab — omfattet — betingelser*
(Art. 340, stk. 2, TEUF)
- 4. Ansvar uden for kontraktforhold — betingelser — årsagsforbindelse — skade, der følger af en institutions unkladelse af at handle — økonomisk tab påført en tidligere lokalansat gennem en EU-delegations manglende hjælp med at bringe administrative formaliteter i orden, efter at den pågældende havde opsagt sin stilling — afgørende årsag til skaden følger ikke af EU-delegationens handlinger — manglende årsagsforbindelse*
(Art. 340, stk. 2, TEUF)
- 5. Erstatningssøgsmål — forældelsesfrist — begyndelsestidspunkt — vedvarende skade — tidspunkt, der skal tages i betragtning*
(Art. 340, stk. 2, TEUF; statuten for Domstolen, art. 46)

1. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 49 og 50)

2. Hvad angår Unionens erstatningsansvar uden for kontraktforhold kræver betingelsen om, at den adfærd, der lægges EU-institution eller det omhandlede EU-organ til last, er retsstridige, at det fastslås, at den består i en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse af en bestemmelse, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder.

En tilsidesættelse af et tredjelandes nationale lovgivning som sådan og i sig selv udgør således ikke en tilsidesættelse af EU-retten, der kan bevirke, at Unionen ifalder ansvar uden for kontraktforhold. Når en sådan tilsidesættelse samtidig udgør en tilsidesættelse af en EU-retlig regel, navnlig af et almindeligt EU-retligt princip, kan Unionen ifalde ansvar uden for kontraktforhold. Hvad angår en EU-delegations tilsidesættelse af et tredjelandes lovgivning vedrørende udfærdigelsen af et bevis til dens personale for afsluttet tjeneste må det konstateres, at der er sket en tilsidesættelse af princippet om god forvaltningsskik som omhandlet i artikel 41 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, og navnlig af princippet om en rimelig frist. Princippet om god forvaltningsskik skal dermed, når det er udtryk for en særlig rettighed, såsom retten til at få sin sag behandlet uvildigt, retfærdigt og inden for en rimelig frist som omhandlet i artikel 41, anses for en EU-retlig bestemmelse, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder. Endvidere råder Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer ikke over nogen skønsmargen hvad angår overholdelse af princippet om god forvaltningsskik i et konkret tilfælde. Konstateringen af, at en EU-delegation har tilsidesat dette princip, er dermed tilstrækkeligt til, at det kan fastslås, at der foreligger en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse.

(jf. præmis 51, 108, 109 og 113-115)

3. Unionen kan kun ifalde ansvar, såfremt sagsøgeren har lidt et faktisk og reelt tab Betingelsen om, at der skal være vished for, at der er lidt et tab, er opfyldt, såfremt tabet er umiddelbart forestående og kan påregnes med tilstrækkelig sikkerhed, også selv om det endnu ikke kan opgøres nøjagtigt.

Hvad angår vedvarende tab er det sådanne tab, som gentager sig i et på hinanden følgende tidsrum, og som med tiden stiger proportionelt, der kan udløse en erstatning. De økonomiske tab, som består i de administrative udgifter og udgifter til advokat, som en lokalansat har afholdt med henblik på at forny sin opholds- og arbejdstilladelser i en medlemsstat og med henblik på at opnå statsborgerskab i denne medlemsstat, fordi en EU-delegation ikke har afhjulpet den pågældendes situation i tredjelandet efter vedkommendes opsigelse, og denne fejl angiveligt har forhindret den berørte i at vende tilbage til det omhandlede tredjeland, er ikke omfattet af denne definition. Disse udgifter har nemlig en umiddelbar karakter, selv om de gentog gennem flere år, for så vidt som de opstod på datoen for iværksættelsen af hver af de omhandlede administrative procedurer, og for så vidt som beløbene ikke steg proportionalt med tiden.

Det tab, som består i rejseudgifter, som sagsøgeren har afholdt for at rejse til dette tredjeland, hvor den omhandlede EU-delegation findes, kan heller ikke karakteriseres som vedvarende. Sådanne udgifter afholdes nemlig i sagens natur på selve dagen for hver af de omhandlede rejser, og stiger ikke over tid.

(jf. præmis 52, 81, 82 og 86)

4. For så vidt angår Unionens ansvar uden for kontraktforhold kræver betingelsen om, at der skal være årsagsforbindelse mellem den påståede adfærd og det påberåbte tab, at dette tab fremgår tilstrækkeligt klart af den påklagede adfærd, idet sidstnævnte skal være den afgørende årsag til tabet, eftersom der ikke er nogen forpligtelse til at erstatte ethvert, eventuelt fjernt, tab i forbindelse med en ulovlig situation.

I tilfælde, hvor den adfærd, der angiveligt har været årsag til den påståede skade, består i en undladelse, er det således navnlig nødvendigt at få vished for, at denne skade rent faktisk er forårsaget af den påståede undladelse og ikke har kunnet være forårsaget af handlinger, der ikke har noget at gøre med dem, som den sagsøgte institution beskyldes for. Hvad angår et søgsmål anlagt af en tidligere lokalansat vedrørende det økonomiske tab, der er lidt som følge af en EU-delegations manglende afhjælpning af den pågældendes situation ved de lokale myndigheder efter vedkommendes opsigelse, forudsat at denne undladelse har bevirket, at den berørte ikke kunne vende tilbage og bo i det land, hvor den omhandlede EU-delegationen ligger, skal det konstateres, at den pågældendes beslutning om at købe en lejlighed i dennes medlemsstat og om at optage et lån med henblik herpå er den pågældendes eget valg og ikke en følge af den påklagede adfærd. Der er højst tale om en indirekte årsagsforbindelse mellem denne adfærd og den berørtes beslutning om at købe en lejlighed og optage et lån.

(jf. præmis 53, 132 og 133)

5. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 55-58)